МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»
протокол № 9 від «26» березня 2019
Голова вченої ради ДВНЗ ПДАБА, ректор

_____М.В. Савицький

ОСВІТНЬО ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА «ЕКОНОМІКА БУДІВЕЛЬНОГО БІЗНЕСУ» СВО ПДАБА -051б-2019

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	**05 – СОЦІАЛЬНІ ТА ПОВЕДІНКОВІ НАУКИ**
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	**051 ЕКОНОМІКА**
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	**ПЕРШИЙ (БАКАЛАВРСЬКИЙ) РІВЕНЬ**

Дніпро – 2019

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійну програму за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 051 «Економіка» розроблено на підставі наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти» № 1243 від 13.11.2018 р.

РОЗРОБЛЕНО робочою групою у складі:

Каховська Олена Володимирівна – д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку, економіки та управління персоналом підприємства;
Фісуненко Павло Анатольович – к.е.н., доцент кафедри обліку, економіки та управління персоналом підприємства;
Попова Вікторія Вікторівна – к.е.н., доцент кафедри обліку, економіки та управління персоналом підприємства;
Коваленко-Марченкова Євгенія Вікторівна – к.е.н., доцент кафедри обліку, економіки та управління персоналом підприємства;
Спірідонова Кіра Олександрівна – к.е.н., доцент кафедри обліку, економіки та управління персоналом підприємства.

ПОГОДЖЕНО ТА УХВАЛЕНО
на засіданні кафедри обліку, економіки та управління персоналом підприємства «14» січня 2019 р. протокол № 7

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні Вченої ради ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури», «26» березня 2019 р., протокол № 9

ВВЕДЕНО В ДІЮ
З 01 вересня 2019 року наказом ректора від 27.03.2019 р. № 162

ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ЇХ ВИЗНАЧЕННЯ (ТЕЗАУРУС)

Атестація – це встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам освітньої програми.

Галузь знань – основна предметна область освіти і науки, що включає групу споріднених спеціальностей, за якими здійснюється професійна підготовка.

Дескриптори Національної рамки кваліфікацій

- **автономність і відповідальність** – здатність самостійно виконувати завдання, розв'язувати задачі і проблеми та відповідати за результати своєї діяльності;
- **знання** – осмислена та засвоєна суб'єктом наукова інформація, що є основою його усвідомленої, цілеспрямованої діяльності. Знання поділяються на емпіричні (фактологічні) і теоретичні (концептуальні, методологічні);
- **комунікація** – взаємозв'язок суб'єктів з метою передавання інформації, узгодження дій, спільної діяльності;
- **уміння** – здатність застосовувати знання для виконання завдань та розв'язання задач і проблем. Уміння поділяються на когнітивні (інтелектуально-творчі) та практичні (на основі майстерності з використанням методів, матеріалів, інструкцій та інструментів).

Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (ЄКТС) – система трансферу і накопичення кредитів, що використовується в Європейському просторі вищої освіти з метою надання, визнання, підтвердження кваліфікацій та освітніх компонентів і сприяє академічній мобільності здобувачів вищої освіти. Система ґрунтується на визначенні навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених результатів навчання, та обліковується у кредитах ЄКТС.

Кваліфікація – визнана уповноваженим суб'єктом та засвідчена відповідним документом стандартизована сукупність здобутих особою компетентностей (результатів навчання).

Кваліфікації за обсягом класифікуються на повні та часткові, за змістом - на освітні та професійні.

Кваліфікація вважається повною в разі здобуття особою повного переліку компетентностей відповідного рівня Національної рамки кваліфікацій, що визначені відповідним стандартом.

Кваліфікація вважається частковою в разі здобуття особою частини компетентностей відповідного рівня Національної рамки кваліфікацій, що визначені відповідним стандартом.

Кваліфікація освітня – це визнана закладом вищої освіти та засвідчена відповідним документом про освіту сукупність встановлених стандартом вищої освіти та здобутих особою результатів навчання (компетентностей).

Кваліфікаційна робота — це вид підсумкової атестації, що може передбачатись на завершальному етапі здобуття певного рівня вищої освіти для встановлення відповідності набутих здобувачами результатів навчання (компетентностей) вимогам стандартів вищої освіти. Форми кваліфікаційної роботи

включають (не обмежуючись зазначеним): дипломну роботу, дисертаційне дослідження, публічну демонстрацію (захист), сукупність наукових статей, комбінацію різних форм вище зазначеного тощо.

Кваліфікаційний рівень – структурна одиниця Національної рамки кваліфікацій, що визначається певною сукупністю компетентностей, які є типовими для кваліфікацій даного рівня.

Компетентність – динамічна комбінація знань, вмінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей, яка визначає здатність особи успішно соціалізуватися, провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність.

- **Інтегральна компетентність –** узагальнений опис кваліфікаційного рівня, який виражає основні компетентністні характеристики рівня щодо навчання та/або професійної діяльності.
- **Загальні компетентності –** універсальні компетентності, що не залежать від предметної області, але важливі для успішної подальшої професійної та соціальної діяльності здобувача в різних галузях та для його особистісного розвитку.
- **Спеціальні (фахові, предметні) компетентності –** компетентності, що залежать від предметної області, та є важливими для успішної професійної діяльності за певною спеціальністю.

Кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – кредит ЄКТС) – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин. Навантаження одного навчального року за денною формою навчання становить, як правило, 60 кредитів ЄКТС.

Національна рамка кваліфікацій – це системний і структурований за компетентностями опис кваліфікаційних рівнів.

Освітня (освітньо-професійна, освітньо-наукова чи освітньо-творча) програма – система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти.

Результати навчання (програмні) – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, набуті у процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів.

Якість вищої освіти – відповідність результатів навчання вимогам, встановленим законодавством, відповідним стандартом вищої освіти та/або договором про надання освітніх послуг.

І. Вступ

Освітньо-професійна програма використовується під час:

- акредитації освітньо-професійної програми;
- складання навчальних планів та робочих навчальних планів;
- формування робочих програм навчальних дисциплін, практик, індивідуальних завдань;
- формування індивідуальних навчальних планів студентів;
- розроблення засобів діагностики якості вищої освіти;
- атестації здобувачів вищої освіти;
- визначення змісту навчання в системі перепідготовки та підвищення кваліфікації;
- професійної орієнтації здобувачів фаху;
- зовнішнього контролю якості підготовки фахівців;

Користувачі освітньо-професійної програми:

- здобувачі вищої освіти, які навчаються в академії;
- науково-педагогічні працівники, які здійснюють підготовку фахівців за спеціальністю 051 «Економіка»;
- екзаменаційна комісія зі спеціальності 051 «Економіка»;
- приймальна комісія академії.

Освітньо-професійна програма поширюється на кафедри академії, які беруть участь у підготовці фахівців ступеня бакалавра за спеціальністю 051 «Економіка».

Позначення, що використовуються в освітньо-професійній програмі :

НРК – Національна рамка кваліфікацій;
ЗК – загальні компетентності;
ЗР – загальні результати навчання;
ПК – професійні компетентності за спеціальністю;
ПР – професійні результати навчання;
ЗД– дисципліни загального циклу підготовки;
ВД – варіативні дисципліни;
КР – курсова робота.

II. Загальна характеристика

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	05 «Соціальні та поведінкові науки»
Спеціальність	051 «Економіка»
Обмеження щодо форм навчання	Немає
Освітня кваліфікація	Бакалавр з економіки будівельного бізнесу
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти –Бакалавр Спеціальність 051 Економіка Освітньо-професійна програма – Економіка будівельного бізнесу Професійна кваліфікація: 2441.2 Економіст із ціноутворення
Наявність акредитації	Первинна у 2022 році
Термін навчання	3 роки 10 місяців
Обсяг освітньо-професійної програми	240 кредитів ЄКТС
Цикл/рівень	НРК України -7 рівень; FQ-EHEA - перший цикл; EQF-LLL - 6 рівень
Передумови	наявність повної загальної середньої освіти
Академічні права випускнів	Здобуття освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.

Мета та цілі освітньої програми

Забезпечити на основі ступеня бакалавра підготовку професійних кадрів у сфері економіки будівельного бізнесу шляхом здобуття ними компетентностей, достатніх для виконання досліджень, результати яких мають теоретичне та практичне значення, а також їх підтримку в ході підготовки до кваліфікаційного екзамену за спеціальністю.
Надати теоретичні знання та практичні уміння і навички для успішного виконання професійних обов'язків та підготувати студентів для працевлаштування, а саме (цілі):

- здійснювати аналітичні дослідження і прогнозувати розвиток економічної, соціальної та інформаційної сфер суспільства;
- об'єктивно оцінювати фінансові результати та приймати управлінські рішення;
- легко розробляти фінансові прогнози та проводити стратегічний економічний аналіз;

розуміти механізм здійснення податкових правовідносин, розрахунків в податковому процесі, принципів податкової відповідальності.

III. Характеристика освітньої програми

Опис предметної області	***Об'єктом вивчення*** є організаційно-економічна, операціна, контрольно-аналітична, управлінська діяльність суб'єктів господарювання та установ державного та приватного секторів, як соціально-економічної системи у сфері будівельного бізнесу. ***Цілі навчання***: підготовка бакалаврів за спеціальністю 051 «Економіка», здатних розв'язувати завдання і проблеми у сфері професійної діяльності та у процесі досліджень з економіки будівельного бізнесу, що характеризуються невизначеністю умов і вимог. ***Теоретичний зміст предметної області*** полягає у поглибленому вивченні досягнень світової науки, практики, культури та професійної етики, сучасної методології досліджень соціально-економічних явищ, процесів, проблем під час розроблення концепції та економічних стратегій будівельного бізнесу, дослідження теоретичних та методологічних основ, методів та засобів підвищення ефективності механізмів управління економікою на національному, галузевому, міжгалузевому та виробничому рівнях. Розроблення принципів економічної політики підприємств, шляхів та засобів її реалізації в умовах об'єктивної необхідності поглиблення процесів ринкової міжгалузевої взаємовигідної взаємодії суб'єтів господарювання. ***Методи, методики та технології:*** загальнонаукові та спеціальні методи під час досліджень закономірностей функціонування сучасних соціально-економічних систем на макро- і мікрорівні, економіко-математичні методи та сучасні інформаційні технології для вирішення проблем та завдань управління економічною складовою будівельного бізнесу. ***Інструменти та обладнання:*** сучасні інформаційні системи і технології, в тому числі, спеціалізовані програмні продукти для будівельної галузі, методичний інструментарій для організації та моделювання економічних процесів будівельного бізнесу.
Особливості програми	Поглиблена підготовка за блоками за вибором студента: експертиза кошторисної та договірної документації; торги та контракти, держзакупівлі.
Працевлаштування випускників	**Посади згідно з чинною редакцією Національного класифікатора України: Класифікатор професій (ДК 003:2010) та International Standard Classification of Occupations 2008 (ISCO-08):** **1** Законодавці, вищі державні службовці, керівники, менеджери (управителі) **12** Керівники підприємств, установ та організацій **122** Керівники виробничих та інших основних підрозділів **13** Керівники малих підприємств без апарату управління **1312** Керівники малих підприємств без апарату управління в промисловості **1313** Керівники малих підприємств без апарату управління в будівництві

	14 Менеджери (управителі) підприємств, установ, організацій та їх підрозділів **144** Менеджери (управителі) у будівництві, на транспорті, пошті та зв'язку
	1491 Менеджери (управителі) у житлово-комунальному господарстві **2** Професіонали **24** Інші професіонали **241** Професіонали в сфері державної служби, аудиту, бухгалтерського обліку, праці та зайнятості, маркетингу, ефективності підприємництва, раціоналізації виробництва та інтелектуальної власності **244** Професіонали в галузі економіки, соціології, археографії, археології, географії, кримінології та палеографії **2441** Професіонали в галузі економіки **2441.2** Економісти **2142** Професіонали в галузі будівництва **2142.2** Інженер з проектно-кошторисної роботи **2412.2** Інженер з нормування праці **2412.2** Інженер з організації та нормування праці **2419.2** Фахівець з ефективності підприємництва **2441.2** Економіст з договірних та претензійних робіт **2441.2** Економіст з матеріально-технічного забезпечення **2441.2** Економіст із ціноутворення **2441.2** Консультант з економічних питань
Фокус програми	Програма спрямована на розробку, впровадження, підтримку заходів, спрямованих на розв'язання проблем професійної діяльності та розробку рекомендацій, що матимуть широке застосування у сфері економіки будівельного бізнесу

IV. Перелік компетентностей випускника

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізованні задачі та практичні проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характерізується комплексністю та невизначенністю умов.
Загальні компетентності	ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях, виявляти, ставити та вирішувати завдання у сфері професійної діяльності. ЗК3. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами у професійній сфері. ЗК4. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК6. Здатність працювати автономно та в команді, навички міжособистісної взаємодії. ЗК7. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість. ЗК8. Здатність ініціювати заходи щодо збереження навколишнього природного середовища та здійснення безпечної діяльності.

	ЗК9. Здатність діяти відповідально та свідомо. ЗК10. Здатність до оцінки та аналізу соціально-економічних процесів і явищ, до використання основи економічних знань у різних сферах діяльності.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК1. Знання і розуміння теоретичних засад та принципів функціонування економіки підприємства. СК2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування економічних рішень будівельного бізнесу. СК3. Розуміння форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин. СК4. Здатність застосовувати інноваційні підходи в діяльності структур економіки будівельного бізнесу. СК5. Здатність визначати та оцінювати проекти на всіх стадіях инвестиційного процесу. СК6. Знання і розуміння нормативно-правового регулювання у сфері економіки будівельного бізнесу. СК7. Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності економічних структур будівельного бизнесу. СК8. Знання і розуміння основ обліку та оподаткування підприємств будівельного бізнесу. СК9. Знання та розуміння організації зовнішньоекономічної діяльності структур будівельного бізнесу. СК10. Здатність до бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків і результатів діяльності у сфері будівельного бізнесу з урахуванням ризиків.

IV. Зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

Програмні результати навчання	1. Використовувати базові знання з економіки підприємства й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях. 2. Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в у сфері економіки будівельного бізнесу. 3. Мати навички письмової та усної професійної комунікації державною й іноземною мовами. 4. Використовувати сучасні комп'ютерні і телекомунікаційні технології обміну та розповсюдження професійно спрямованої інформації у сфері економіки будівельного бізнесу. 5. Організовувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері економіки будівельного бізнесу. 6. Вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей. 7. Демонструвати підприємливість в різних напрямах професійної діяльності табрати відповідальність за результати. 8. Застосовувати одержані знання й уміння для ініціювання та реалізації заходів у сфері збереження навколишнього природного

	середовища і здійснення безпечної діяльності у сфері будівельного бізнесу. 9. Знати вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної і правової держави. 10. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально на основі етичних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства. 11. Демонструвати базові й структуровані знання з економіки підприємства у сфері економіки будівельного бізнесу для подальшого використання на практиці. 12. Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування економічних питань у сфері будівельного бізнесу. 13. Використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності будівельного бізнесу. 14. Вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері будівельного бізнесу. 15. Оцінювати характеристики товарів і послуг у сфері будівельного бізнесу за допомогою сучасних методів. 16. Знати нормативно-правове забезпечення діяльності у сфері економіки будівельного бізнесу і застосовувати його на практиці. 17. Вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності економіних підрозділів будівельного бізнесу і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів. 18. Знати основи обліку та оподаткування підприємств будівельного бізнесу. 19. Застосовувати знання й уміння для забезпечення ефективної організації зовнішньоекономічної діяльності структур будівельного бізнесу з урахуванням ринкової кон'юнктури і діючих правових норм. 20. Знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності структур будівельного бізнесу з урахуванням ризиків.

V. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів ступеня бакалавр зі спеціальності 051 «Економіка» здійснюється в формі кваліфікаційного екзамену з економічної теорії та кваліфікаційного екзамену за фахом.
Вимоги до кваліфіка-ційного екзамену	1. Кваліфікаційний екзамен за спеціальністю забезпечує оцінювання результатів навчання та рівня сформованості спеціальних компетентностей, зазначених у розділах IV-V освітньо-професійної програми. 2. Кваліфікаційний екзамен передбачає виконання комплексу атестаційних завдань і є адекватною формою кваліфікаційних випробувань щодо об'єктивного визначення рівня якості освітньої та професійної підготовки випускників вищих навчальних закладів.

	3. Засобами оцінювання рівня професійних знань, умінь та навичок бакалавра, ступеня сформованості професійних компетенцій є: теоретичні (питання, тести відкритого та/або закритого типу) та практичні ситуаційні комплексні та/або розрахунково-аналітичні завдання. 4. Складання кваліфікаційного екзамену за фахом здійснюється відкрито і гласно екзаменаційною комісією. Інформаційною базою формування засобів об'єктивного контролю ступеня досягнення кінцевих цілей освітньо-професійної підготовки є змістові модулі програм навчальних дисциплін, що формують систему компетенцій бакалавра і виносяться на атестацію забезпечує оцінювання результатів навчання та рівня сформованості спеціальних компетентностей, зазначених у розділах IV-V Освітньої програми.

VI. Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Принципи та процедури забезпечення якості освіти	Визначається згідно зі Стандартом ПДАБА ОД-02-17 «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури», затверджений рішенням Вченої ради академії від 19.12.2017 р., протокол № 7. Принципи: - відповідність європейським і національним стандартам якості вищої освіти; - автономія закладу вищої освіти, який відповідає за забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти; - системний підхід, який передбачає управління якістю на всіх рівнях освітнього процесу; - здійснення моніторингу якості освіти; - залучення студентів, роботодавців та інших зацікавлених сторін до процесу забезпечення якості; - відкритість інформації на всіх етапах забезпечення якості. Процедури: - удосконалення планування освітньої діяльності; - затвердження, моніторинг і періодичний перегляд освітніх програм; - підвищення якості підготовки контингенту здобувачів вищої освіти; - посилення кадрового потенціалу академії; - забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу та підтримки здобувачів вищої освіти; - розвиток інформаційних систем з метою підвищення ефективності управління освітнім процесом; - забезпечення публічності інформації про діяльність академії; - створення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових працях викладачів та здобувачів вищої освіти.
Моніторинг та періодичний перегляд програм	Періодичний моніторинг, перегляд і оновлення освітніх програм гарантують відповідний рівень надання освітніх послуг, а також створюють сприятливе й ефективне освітнє середовище для

	здобувачів вищої освіти. Це передбачає оцінювання: змісту програми, гарантуючи відповідність програми сучасним вимогам; потреб суспільства, що змінюються; навчального навантаження здобувачів вищої освіти, їх досягнень і результатів завершення освітньої програми; ефективності процедур оцінювання студентів; очікувань, потреб і задоволеності здобувачів вищої освіти змістом та процесом навчання; навчального середовища відповідності меті і змісту програми; якості освітніх послуг для здобувачів вищої освіти. Програми переглядають і оновлюють після завершення повного циклу підготовки до початку нового навчального року. Програми переглядають після завершення повного циклу підготовки та у разі потреби до початку нового навчального року відповідно до Стандарту ОП – 01-19 «Про розробку освітніх програм зі спеціальностей у ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури».
Оцінювання здобувачів вищої освіти	Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється під час проведення контрольних заходів. Контрольні заходи передбачають поточний і семестровий контроль. Завданням поточного контролю є перевірка розуміння і засвоєння певного матеріалу, вироблених навичок проведення розрахункових робіт, умінь самостійно опрацьовувати тексти, публічно чи письмово представляти певний матеріал тощо. Формами поточного контролю є: виконання індивідуальних завдань; виконання тестових завдань; виконання контрольних робіт, які виконуються в аудиторії або під час самостійної роботи; написання і захист рефератів; захист лабораторних робіт. Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на відповідному освітньому рівні або на окремих його завершальних етапах. Підсумковий контроль включає семестровий контроль (екзамен, диференційований залік або залік з конкретної навчальної дисципліни) та атестацію студента. Семестровий контроль проводиться у формі семестрового екзамену або заліку з конкретної навчальної дисципліни в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальною програмою, і в терміни, встановлені навчальним планом. Для здійснення поточного контролю успішності студентів ректоратом що семестрово проводяться ректорські контрольні роботи. Для здійснення контролю залишкових знань кожного семестру проводяться ККР. Навчальні дисципліни, з яких заплановано проведення ККР та РКР, та терміни проведення контрольних заходів визначаються робочим навчальним планом. Оцінювання результатів навчання студентів Академії проводиться методами, що відповідають специфіці конкретної навчальної дисципліни. Контроль успішності студента здійснюється за допомогою 100-бальної системи оцінювання з обов'язковим переведенням оцінок до національної шкали та шкали ECTS.
Підвищення кваліфікації науково-	Визначаються положенням згідно з Стандартом ПДАБА НП-01-18 «Положення про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників», затверджений

педагогічних, педагогічних та наукових працівників	рішенням Вченої ради від 29.08.2018 р., протокол № 1. Система підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників будується на принципах: обов'язковості та періодичності проходження стажування і підвищення кваліфікації; прозорості процедур організації стажування та підвищення кваліфікації; моніторингу відповідності змісту програм підвищення кваліфікації задачам професійного діяльності; обов'язковості впровадження результатів підвищення кваліфікації в наукову та педагогічну діяльність; оприлюднення результатів стажування та підвищення кваліфікації.
Наявність не обхідних ресурсів для організації освітнього процесу	Наявне кадрове, матеріально-технічне, навчально-методичне та інформаційне забезпечення зі спеціальності відповідає вимогам діючих Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності та забезпечує реалізацію державних вимог до фахівця з вищою освітою.
Наявність інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом	З метою управління освітніми процесами розроблено ефективну політику в сфері інформаційного менеджменту та відповідну інтегровану інформаційну система управління освітнім процесом. Дана система передбачає автоматизацію основних функцій управління освітнім процесом, зокрема: забезпечення проведення вступної компанії, планування та організація навчального процесу; доступ до навчальних ресурсів; обліку та аналізу успішності здобувачів вищої освіти; адміністрування основних та допоміжних процесів забезпечення освітньої діяльності; моніторинг дотримання стандартів якості. Для управління якістю освітньої діяльності в академії створена інформаційна система АСУ-ЗВО «СИГМА».
Публічність інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації	Інформація про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації розміщена на сайті ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури» pgasa.dp.ua у відкритому доступі.
Дотримання академічної доброчесності працівниками академії та здобувачами вищої освіти	Дотримання академічної доброчесності працівниками та здобувачами вищої освіти здійснюється відповідно до Кодексу академічної доброчесності ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури» ПЛПМ 0812-001:2018, затверджений рішенням Вченої ради академії від 05.07.2018 р., протокол № 14. Система забезпечення дотримання академічної доброчесності учасниками освітнього процесу базується на таких принципах: дотримання загальноприйнятих принципів моралі; демонстрація поваги до Конституції і законів України і дотримання їхніх норм; повага до всіх учасників освітнього процесу незалежно від їхнього світогляду, соціального стану, релігійної та національної приналежності; дотримання норм законодавства про авторське право; посилання на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей; самостійне виконання індивідуальних завдань.
Система запобігання та виявлення	Здійснюється перевірка на плагіат. http://www.plagtracker.com/ http://www.scanmyessay.com/

виявлення академічного плагіату	http://plagiarismdetector.net/ http://www.duplichecker.com/ http://www.hfhtrrater.com/ http://plagiarisma.net/

Таблиця1

Матриця відповідності компетентностей дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей за НРК / Компетентності	**Знання** Зн1 Концептуальні знання, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень Зн2 Критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльност	**Уміння** Ум1 Розв'язання складних непередбачуваних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів та інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів	**Комунікація** К1 Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності К2 Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію	**Автономія та відповідальність** АВ1 Управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах АВ2 Відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб АВ3 Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності
ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	**Зн2**	**Ум1**		**АВ3**
ЗК2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях.	**Зн1**	**Ум1**	**К2**	**АВ1**
ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	**Зн1**		**К2**	
ЗК4. Здатність спілкуватися іноземною мовою.	**Зн1**	**Ум1**	**К2**	**АВ3**
ЗК5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	**Зн1**	**Ум1**	**К1**	**АВі**
ЗК6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	**Зн1**	**Ум1**		**АВ1**
ЗК 7. Здатність працювати в команді.	**Зн2**	**Ум1**	**К2**	**АВ2**
ЗК 8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.	**Зн2**	**Ум1**	**Кі**	

ЗК 9. Прагнення до збереження навколишнього середовищаі.	**Зн1**	**Ум1**	**Кі**	**АВ1**
ЗК 10. Здатність діяти відповідально та свідомо.	**Зн2**	**Ум1**		**АВ 3**
ЗК 11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	**Зн2**	**Ум1**	**К2**	**АВ3**
ЗК 12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	**Зн1**	**Ум1**		**АВ3**
Спеціальні (фахові) компетентності				
СК1. Знання і розуміння теоретичних засад та принципів функціонування будівельного бізнесу.	**Зн2**	**Ум1**		**АВі**
СК2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування економічних структур будівельного бізнесу.	**Зн2**	**Ум1**	**Кі**	**АВ2**
СК3. Здатність здійснювати діяльність у взаємодії суб'єктів ринкових відносин.	**Зн1**	**Ум1**		**АВі**

СК4. Здатність застосовувати інноваційні підходи в діяльності економічних структур будівельного бізнесу.	**Зн1**	**Ум1**	**К1**	**АВі**
СК5. Здатність визначати та оцінювати характеристики товарів і послуг в будівельному бізнесу.	**Зн1**	**Ум1**	**Кі**	**АВі**
СК6. Здатність здійснювати діяльність з дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері будівельного бізнесу.	**Зн1**	**Ум1**		**АВі**
СК7. Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності економічних структур будівельного бізнесу.	**Зн2**	**Ум1**	**К2**	**АВ2**
СК8. Здатність застосовувати основ обліку та оподаткування в будівельному бізнесу.	**Зн1**	**Ум1**		
СК9. Здатність до організації зовнішньоекономічної діяльності економічних структур будівельного бізнесу.	**Зн1**	**Ум1**		**АВ3**
СК10. Здатність до бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків і результатів діяльності будівельного бізнесу з урахуванням ризиків.	**Зн1**	**Ум1**	**Кі**	**АВі**

Таблиця 2

Матриця відповідності результатів навчання та компетентностей зі спеціальності

Компетентності / Програмні результати навчання	Інтегральна компетентність	Компетентності																					
		Загальні компетентності												Спеціальні (фахові) компетентності									
		ЗК 1	ЗК 2	ЗК 3	ЗК 4	ЗК 5	ЗК 6	ЗК 7	ЗК 8	ЗК 9	ЗК 10	ЗК 11	ЗК 12	СК 1	СК 2	СК 3	СК 4	СК 5	СК 6	СК 7	СК 8	СК 9	СК 10
1. Використовувати базові знання з економіки підприємства й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях.	+	+												+									
2. Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в будівельному бізнесу .	+		+												+								
3. Мати навички письмової та усної професійної комунікації державною й іноземною мовами.	+			+	+																		
4. Використовувати сучасні комп'ютерні і теле-комунікаційні технології обміну та розповсюджен-ня професійно спрямованої інформації у сфері будівельного бізнесу .	+					+														+			
5. Організовувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері будівельного бізнесу .	+						+											+					
6.Вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягти професійних цілей.	+							+															
7. Демонструвати підприємливість в різних напрямах професійної діяльності та брати відповідальність за результати.	+								+		+									+			

8. Застосовувати одержані знання й уміння для ініціювання та реалізації заходів у сфері збереження навколишнього природного середовища і здійснення безпечної діяльності економічних структур будівельного бізнесу .	+		+							+	+												
9. Знати вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної і правової держави.	+											+							+				
10. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально на основі етичних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства.	+												+							+			
11. Демонструвати базові й структуровані знання з економіки підприємства для подальшого використання на практиці.	+		+								+			+								+	
12. Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування економічних структур будівельного бізнесу .	+								+						+								
13. Використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності економічних структур будівельного бізнесу .	+							+								+							
14. Вміти застосовувати інноваційні підходи в будівельному бізнесі .	+		+			+											+						
15. Оцінювати характеристики товарів і послуг у будівельному бізнесі за допомогою сучасних методів	+		+															+					
16.Знати нормативно-правове забезпечення діяльності економічних структур будівельного бізнесу і застосовувати його на практиці.	+											+							+				

17. Вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності економічних структур будівельного бізнесу і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів.	+								+											+			
18. Знати основи обліку та оподаткування в будівельному бізнесі .	+																				+		
19. Застосовувати знання й уміння для забезпечення ефективної організації Зовнішньоекономічної діяльності економічних структур будівельного бізнесу з урахуванням ринкової кон'юнктури і діючих правових норм.	+		+								+											+	
20. Демонструвати вміння бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності економічних структур будівельного бізнесу з урахуванням ризиків.	+																						+

VII. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

8.1Перелік компонент

№ з/п	Компоненти освітньо-професійної програми (навчальні дисципліни, практики, атестація)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю	Код компетенції
	1.Дисципліни циклу загальної підготовки			
	1.1. Нормативні компоненти			
ЗН.01	Історія та культура України	3	Екзамен	ЗК 1, 10, 11, 12
ЗН.02	Іноземна мова за професійним спрямуванням	8	Екзамен	ЗК 2, 4, 6, 7
ЗН.03	Політична економія	5	Екзамен	ЗК 1, 2, 6, 11, 12
ЗН.04	Математика для економістів	13,5	Екзамен	ЗК 2, 6
ЗН.05	Інформатика	4,5	Екзамен	ЗК 5, 7
ЗН.06	Макроекономіка	4	Екзамен	ЗК 2, 12
ЗН.07	Українська мова (за професійним спрямуванням)	4	Екзамен	ЗК 2, 3
ЗН.08	Мікроекономіка	4,5	Екзамен	ЗК 2, 6, 8
ЗН.09	Економіко-математичні методи та моделі:	9	Екзамен	ЗК 2, 5, 6
ЗН10	Правознавство	3	Залік	ЗК 1, 2, 10, 11, 12
ЗН.11	Філософія	3	Екзамен	ЗК 1, 11, 12
ЗН.12	Історія економіки та економічної думки	4	Екзамен	ЗК 1, 6, 12
ЗН.13	Основи охорони праці та цивільного захисту	3	Залік	ЗК 9, 10, 12
	Загальний обсяг нормативних компонент циклу загальної підготовки	**69,0**		
	1.2.Варіативні компоненти циклу загальної підготовки			
	Блок № 1			
ЗВ.1.1	Демографія	3	Залік	ЗК 2, 6
ЗВ.1.2	Регіональна економіка	4	Екзамен	ЗК 2, 6
ЗВ.1.3	Концепції розвитку сучасної економіки	3	Залік	ЗК 1, 6
ЗВ.1.4	Сучасні економічні системи	4,5	Екзамен	ЗК 1, 6
ЗВ.1.5	Соціальна економіки	3	Залік	ЗК 1, 6, 11, 12
	Блок № 2			
ЗВ.2.1	Етика й естетика	3	Залік	ЗК 2, 6
ЗВ.2.2	Логіка	4	Екзамен	ЗК 2, 6
ЗВ.2.3	Мовна модель сучасного економічного простору	3	Залік	ЗК 1, 6
ЗВ.2.4	Соціологія	4,5	Екзамен	ЗК 1, 6
ЗВ.2.5	Історія політичної думки	3	Залік	ЗК 1, 6, 11, 12
Загальний обсяг варіативних компонент циклу загальної підготовки		**17,5**		
	2. Дисципліни циклу професійної підготовки			
	2.1 Нормативні компоненти циклу професійної підготовки			
ПН.01	Національна економіка	3	Екзамен	ЗК 8, СК 1
ПН.02	Вступ до спеціальності	3	Залік	СК
ПН.03	Статистика	4,5	Екзамен	ЗК 6, СК
ПН.04	Міжнародна економіка	4,5	Екзамен	СК 2
ПН.05	Основи бізнесу	4,5	Екзамен	СК 3, 6, 9
ПН.06	Економіка підприємства	4,5	Екзамен	СК 1, 3
ПН.07	Менеджмент	4	Екзамен	ЗК 7, СК 3
ПН.08	Фінанси	4,5	Екзамен	СК 3, 6

№ з/п	Компоненти освітньо-професійної програми (навчальні дисципліни, практики, атестація)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю	Код компетенції
ПН.09	Гроші та кредит	3,5	Залік	СК 3, 6
ПН.10	Бухгалтерський облік	6	Екзамен	СК 3, 6,8
ПН.11	Основи ціноутворення та кошторисної справи	4,5	Екзамен	СК 1, 2
ПН.12	Маркетинг	3	Екзамен	СК 1, 3, 5, 6
ПН.13	Економіка праці і соціально-трудові відносини	3	Залік	СК 3, 5, 10
ПН.14	Техніко-економічне обгрунтування проектних рішень	4	Екзамен	СК 3, 6
ПН.15	Оцінка вартості проектно-вишукувальних робіт	3	Залік	СК 1, 2, 5, 6
ПН.16	Економіка і організація інноваційної діяльності	4	Екзамен	СК 2, 4, 10
ПН.17	Торги та контракти в будівництві	4	Екзамен	СК 4, 5, 10
ПН.18	Девелопмент	3,5	Екзамен	СК 2, 5, 4, 10
ПН.19	Обґрунтування та експертиза бізнес-проектів	3	Екзамен	СК 5, 6
ПН.20	Основи вартісного інжинірингу	4	Залік	СК 5, 6
Загальний обсяг нормативних компонент циклу професійної підготовки		**80**		
2.1.Варіативні компоненти циклу професійної підготовки				
Блок№1				
ПВ.1.01	Сучасна економічна глобалізація	3	Залік	ЗК 8, СК 1, 3, 5, 10
ПВ.1.02	Загальний курс будівництва	3	Екзамен	СК 6
ПВ.1.03	Основи архітектури	3	Залік	СК 4, 6
ПВ.1.04	Технологія будівельного виробництва	3	Екзамен	СК 6
ПВ.1.05	Організація виробництва	3,5	Залік	СК 2, 6, 7
ПВ.1.06	Страхування	3	Залік	СК 3, 6
ПВ.1.07	Оподаткування підприємств	3	Залік	СК 1, 5, 10
ПВ.1.08	Управління вартістю будівельно-інвестиційного проекту	3,5	Екзамен	СК 6, 8
ПВ.1.09	Біржова діяльність	4	Залік	СК 3, 6
ПВ.1.10	Економіка зеленого буівництва	3,5	Екзамен	СК 6, 10
ПВ.1.11	Економічний аналіз	4	Екзамен	СК 4, 6, 10
ПВ.1.12	Інвестування	3	Залік	СК 3, 6
ПВ.1.13	Аналіз і перевірка вартості кошторисної документації	3	Залік	СК 7, 10
ПВ.1.14	Планування змін та реструктуризація підприємств	3	Залік	СК 1, 5, 10
ПВ.1.15	Потенціал і розвиток підприємства	4	Екзамен	СК 1, 4, 7, 10
Блок № 2				
ПВ.2.01	Інвестиційно-будівельний комплекс	3	Залік	ЗК 8, СК 1, 3, 5, 10
ПВ.2.02	Економічний розвиток	3	Екзамен	СК 6
ПВ.2.03	Основи підприємницької діяльності	3	Залік	СК 4, 6
ПВ.2.04	Розміщення продуктивних сил	3	Екзамен	СК 6
ПВ.2.05	Управління матеріальними ресурсами	3,5	Залік	СК 2, 6, 7
ПВ.2.06	Страхові послуги	3	Залік	СК 3, 6
ПВ.2.07	Організація праці	3	Залік	СК 1, 5, 10
ПВ.2.08	Стратегія підприємства	3,5	Екзамен	СК 6, 8
ПВ.2.09	Інформаційні системи підприємства	4	Залік	СК 3, 6

№ з/п	Компоненти освітньо-професійної програми (навчальні дисципліни, практики, атестація)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю	Код компетенції
ПВ.2.10	Івестиційний розвиток підприємств	3,5	Екзамен	СК 6, 10
ПВ.2.11	Фінансовий аналіз	4	Екзамен	СК 4, 6, 10
ПВ.2.12	Дослідження операцій	3	Залік	СК 3, 6
ПВ.2.13	Контролінг	3	Залік	СК 7, 10
ПВ.2.14	Формування бізнес-моделі підприємства	3	Залік	СК 1, 5, 10
ПВ.2.15	Бізнес процеси підприємств	4	Екзамен	СК 1, 4, 7, 10
Загальний обсяг варіативних компонент циклу професійної підготовки		**49,5**		
	Практична підготовка			
1	Навчальна практика I	6	Диф. залік	ЗК 2, 5, 6, 7
2	Навчальна практика II	6	Диф. залік	ЗК 2, 5, 6, 7
3	Виробнича практика	6	Диф. залік	СК 1, 2, 6, 7
	Атестація			
1	Кваліфікаційний екзамен з економічної теорії	3	Екзамен	СК 1, 2
2	Кваліфікаційний екзамен за фахом	3	Екзамен	СК 1, 2, 6, 7
	ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ	**240**		

8.2 Структурна логічна схема освітньо-професійної програми

№	семестри															
		1		2		3		4		5		6		7		8
1		ЗН.01		ЗН.02		ЗН.07		ЗН.07		ЗН.11		ЗН.12		ЗН.13		ПН.16
2		ЗН.02		ЗН.04		ЗН.08		ЗН.09		ЗВ.1.5		ЗН.09		ПН.12		ПН.17
										ЗВ.2.5						
3		ЗН.03		ЗН.06		ЗН.04		ЗН.10		ПН.06		ПН.06		ПН.13		ПН.18
4		ЗН.04		ПН.01		ЗВ.1.2		ПН.04		ПН.07		ПН.10		ПН.14		ПН.19
						ЗВ.2.2										
5		ЗН.05		ПН.02		ЗВ.1.3		ПН.05		ПН.08		ПВ.1.07		ПН.15		ПН.20
						ЗВ.2.3						ПВ.2.07				
6		ПВ.1.01		ПВ.1.03		ПН.03		ЗВ.1.04		ПН.09		ПВ.1.08		ПВ.1.10		ПВ.1.13
		ПВ.2.01		ПВ.2.03				ЗВ.2.04				ПВ.2.08		ПВ.2.10		ПВ.2.13
7		ПВ.1.02		ПВ.1.04		ПВ.1.05		ПВ.1.06		ПН.10		ПВ.1.09		ПВ.1.11		ПВ.1.14
		ПВ.2.02		ПВ.2.04		ПВ.2.05		ПВ.2.06				ПВ.2.09		ПВ.2.11		ПВ.2.14
8				ЗВ.1.01						ПН.11				ПВ.1.12		ПВ.1.15
				ЗВ.2.01										ПВ.2.12		ПВ.2.15
9																

VIII. Перелік нормативних документів

1. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII [Електронний ресурс]. – режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19
2. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 №1556-VII [Електронний ресурс]. – режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18
3. ESG [Електронний ресурс]. – режим доступу: http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf
4. ISCED (МСКО) 2011 [Електронний ресурс]. – режим доступу: http://www.uis.unesco.org/education/documents/isced-2011-en.pdf
5. ISCED-F (МСКО-Г) 2013 [Електронний ресурс]. – режим доступу:

http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013.pdf
6. Класифікатор професій (КП) станом на 01.10.2015 р. [Електронний ресурс]. – режим доступу: http://buhgalter911.com/res/spravochniki/klassifikprofessiy.aspx
7. Класифікація видів економічної діяльності: національний класифікатор України КВЕД 009:2010 [Електронний ресурс]. - режим доступу: http : //dtkt .com.ua/show/0sid0177 .html
8. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені Наказом Міністерства освіти і науки України від 01 червня 2016 р. № 600 (зі змінами) [Електронний ресурс]. - режим доступу: https://mon.gov.ua/ua/news/usi-novivni-povidomlennya-2016-06-01-metodichni-rekomendacziyi-shhodo-rozroblennya-stand
9. Національна рамка кваліфікацій: Додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 [Електронний ресурс]. - режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF
Про затвердження зміни до національного класифікатора України ДК 003-2010: наказ Мінекономрозвитку України від 02.09.2015 р. № 1084 [Електронний ресурс].-режим доступу: http://buhgalter911 .com/ShowArtide.aspx?a=272508
10. Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266 [Електронний ресурс]. - режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF
11. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів [Електронний ресурс]. - режим доступу: http ://www.unideusto. org/tuningeu/
12. Tuning Educational Structures in Europe [Електронний ресурс]. - режим доступу: http:// www.unideusto. org/tuningeu/
13. Національний глосарій 2014 [Електронний ресурс]. - режим доступу: http://ihed.org.ua/images/biblioteka/glossariy_Visha_osvita_2014_tempus-office.pdf
14. Рашкевич Ю.М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти [Електронний ресурс]. Режим доступу: file:///D:/Users/Dell/Downloads/BolonskyiProcessNewParadigmHE.pdf
15. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/biblioteka/rozroblennya_osv_program_2014_tempus- office.pdf

д.е.н., професор, професор кафедри обліку, економіки та управління персоналом підприємства _____ О.В. Каховська

к.е.н., доцент кафедри обліку, економіки та управління персоналом підприємства _____ П. А. Фісуненко

к.е.н., доцент кафедри обліку, економіки та управління персоналом підприємства _____ В. В. Попова

к.е.н., доцент кафедри обліку, економіки та управління персоналом підприємства _____ Є.В. Коваленко-Марченкова

к.е.н., доцент кафедри обліку, економіки та управління персоналом підприємства _____ К. О. Спірідонова